Συνέντευξη του Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα στο Ιαπωνικό Πρακτορείο Ειδήσεων Kyodo Tsushin

*Ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατραιρχείου Μόσχας απάντησε στις ερωτήσεις του Ιαπωνικού Πρακτορείου Ειδήσεων «*Kyodo Tsushin*».*

– Τον Αύγουστο 2017 ο Καρδινάλιος Πιέτρο Παρολίν πραγματοποίησε επίσκεψη στη Ρωσία. Πῶς, κατόπιν αυτής, εξελίσσονται οι σχέσεις μεταξύ της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας; Μήπως προγραμματίζονται σύντομα κάποιες επαφές υψηλού επιπέδου μεταξύ των δύο Εκκλησιών;

– Η επίσκεψη του Υπουργού Εξωτερικών της Αγία Έδρας Πιέτρο Παρολίν στη Ρωσία ήταν απόδειξη εκείνου του υψηλού επιπέδου, το οποίο επετεύχθη τα τελευταία χρόνια στις σχέσεις της Ρωσίας και της Ρωσικής Εκκλησίας με την Αγία Έδρα. Αρκεί να πούμε ότι ήταν η πρώτη από τη στιγμή της συνάψεως των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ της Μόσχας και του Βατικανού το έτος 1990 επίσημη επίσκεψη του Υπουργού Εξωτερικών, η οποία πραγματοποιήθηκε κατόπιν προσκλήσεως της Ρωσικής Πολιτείας. Και όμως αυτή ήταν επίσης η απόδειξη της αμοιβαίας κατανοήσεως και καρποφόρου συνεργασίας μεταξύ της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

Το πρόγραμμα της επισκέψεως του Καρδιναλίου Π. Παρολίν, εκτός των συναντήσεων με τους εκπροσώπους της Πολιτείας, επίσης περιελάμβανε τις συναντήσεις με τον Αγιώτατο Πατριάρχης και με την ταπεινότητά μου. Κατά τις συναντήσεις εθίγησαν θέματα σχετικά με τη θέση των χριστιανών στη Μέση Ανατολή και την κατάσταση στην Ουκρανία. Οι συνομιλίες επέδειξαν ότι προσεγγίζουν κατά πολύ οι θέσεις του Πατριαρχείου Μόσχας και της Αγίας Έδρας. Ειδικότερα δε τα μέρη τόνισαν την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των δύο Εκκλησιών στην παροχή της ανθρωπιστικής βοήθειας στον δεινοπαθούντα πληθυσμό της Συρίας. Σήμερα αυτός ο σπουδαιότερος άξονας της διεκκλησιαστικής μας συνεργασίας γίνεται πραγματικότητα.

Σε τακτική βάση έχουμε επαφές υψηλού επιπέδου μεταξύ των Εκκλησών μας. Σύμφωνα με την παράδοση, η οποία διαμορφώθηκε τα τελευταία χρόνια, κάθε φθινόπωρο μεταβαίνω στη Ρώμη με επίσκεψη εργασίας, κατά την οποία έχω συναντήσεις με την ηγεσία της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Έτσι, το Σεπτέμβριο 2017 είχα συνάντηση με τον Πάπα Ρώμης Φραγκίσκο. Κατά τη συνάντηση αναφερθήκαμε σε θέματα του διαλόγου μεταξύ Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών και της διμερούς συνεργασίας για την προστασία των χριστιανών στη Μέση Ανατολή. Ακόμη συζητήθηκε το θέμα της καταστάσεως στην Ουκρανία.

– Στο τέλος του περασμένου έτους, την παραμονή της εκατονταετηρίδος της επαναστάσεως του 1917 ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος από κοινού με τον Πρόεδρο της Ρωσίας κ. Β. Πούτιν συμμετείχαν στην τελετή αποκαλυπτηρίων του μνημείου προς τιμήν των θυμάτων των πολιτικών καταστολών «Ο τοίχος του θρήνου». Η συμμετοχή του Αρχηγού της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και του Αρχηγού του Κράτους σε μία τέτοια εκδήλωση μήπως προσέθεσε κάτι καινούργιο στην αξιολόγηση της περιόδου των σταλινικών διώξεων και των επαναστατικών γεγονότων του 1917; Από την άποψη της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, ποια σημασία έχει η διαφύλαξη της μνήμης των σταλινικών καταστολών για τις σύγχρονες και τις επερχόμενες γενιές των Ρώσων

πολιτών;

– Η συμμετοχή του Προκαθημένου της Ρωσικής Εκκλησίας και του Προέδρου της Ρωσίας στα αποκαλυπτήρια του «Τοίχο του θρήνου» ήταν συμβολική πράξη μνήμης όλων των αθώων θυμάτων της εποχής των διωγμών, αρχής γενομένης από τα προ εκατό ετών Οκτωβριανά γεγονότα. Στα αποκαλυπτήρια του μνημείου ο Αγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλλος τόνισε: «Η εκδήλωση, για χάριν της οποίας συνήλθαμε επί το αυτό μπροστά στο μνημείο, μᾶς προτρέπει για άλλη μια φορά να σκεφθούμε την μεγάλη εκείνη τραγωδία, την οποία έζησε η Ρωσία τον 20 αι. Ξέρουμε ότι τα τραγικά συμβάντα θα έχουν να εξετασθούν για πολύ χρόνο ακόμη, αλλά η εκατονταετηρίδα της επαναστάσεως θα πρέπει να σταθεί ιδιαίτερα σημαντική αφορμή για μια τέτοια εξέταση».

Για την Εκκλησία μας, για την πλειοψηφία των πιστών η μνήμη της επαναστάσεως και των σταλινικών καταστολών συνδεεται, κυρίως, προς τη μνήμη της απώλειας και των ταλαιπωριών εκατομμυρίων αθώων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέχθηκαν ιερείς, επιστήμονες, ιατροί, εκπρόσωποι των διαφορετικών στρωμάτων της κοινωνίας. Ως αποτέλεσμα των τραγικών συμβάντων του πρώτου τετάρτου του 20 αι. ο Ρωσικός λαός διχάσθηκε σε δύο ιδεολογικά στρατόπεδα και οι επιπτώσεις αυτού του διχασμού προκαλούν πόνο στις καρδές των συμπατριωτών μας στη Ρωσία και το εξωτερικό. Διχάσθηκε ακόμη και η Εκκλησία μας: η σημαντική μερίδα της Ρωσικής Διασποράς αποσπάσθηκε από τη Μητέρα Εκκλησία. Μόλις προ ένδεκα ετών καταφέραμε να αποκαταστήσουμε την κανονική κοινωνία εντός της ενιαίας Τοπικής Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας.

Οι συμπατριώτες μας, τόσο εντός Ρωσίας, όσο και εκτός, δεν πρέπει να λησμονούν την πικρή ιστορική πείρα, όταν με επίκληση του αγώνας για την ευτυχία και τη δικαιοσύνη εξοντώθηκε ένας τεράστιος αριθμός ανθρώπων και καταστράφηκαν ολόκληρες οικογένειες. Η επανάσταση, ως φοβερό και καταστροφικό κακό, σε κάθε εποχή συνεπάγεται τις τεράστιες ταραχές και τις απώλειες ανθρωπίνων ζωών. Καλώς να θυμούνται όλα αυτά οι σύγχρονοι πολιτικοί, οι οποίοι μέσα στη μάχη για την κατάκτηση εξουσίας και επιρροής είναι πρόθυμοι να προκαλούν βία και διχασμούς.

– Στο Μήνυμα Χριστουγέννων ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος κάλεσε όλους, ακόμη και τους Ορθοδόξους χριστιανούς, οπωσδήποτε να ψηφίσουν στις επικείμενες προεδρικές εκλογές. Διατί οι πολίτες θα πρέπει οπωσδήποτε να μετάσχουν στις εκλογές του Προέδρου; Έχει πρόγραμμα η Ορθοδόξη Εκκλησία της Ρωσίας με κάποιο τρόπο να προτρέπει τους εκλέκτορες να προσέλθουν στις κάλπες;

– Τόσο ο Αγιώτατος Πατριάρχης, όσο και οι Ιεράρχες και κληρικοί της καθ'ἡμᾶς Εκκλησίας μιλούν για σπουδαιότητα συμμετοχής στις εκλογές, διότι ο κάθε πολίτης καλείται από την Εκκλησία να δηλώσει ενεργώς την πολιτική του θέση και όχι να μείνει αδιάφορος έναντι της πορείας της Πατρίδος. Άλλωστε η καθολική ψηφοφορία αποτελεί ένα από τα πλέον αποτελεσματικά όργανα, χάριν στα οποία ο καθένας μπορεί να συνεισφέρει κατά δύναμιν στη διαμόρφωση του μέλλοντος της χώρας, τη διαφύλαξη του ηθικού κλίματος στην κοινωνία, ως και ιστορικής, πνευματικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας παρόλο που καλεί τους πολίτες να είναι δυναμικοί από πολιτικής απόψεως, ταυτοχρόνως δεν εμπλέκεται στην προεκλογική προπαγάνδα, δεν καλεί τους πολίτες να ψηφίζουν τον μεν η τον δε υποψήφιο. Είμαι βαθιά πεπεισμένος ότι αυτή η θέση είναι η δύναμη της Εκκλησίας. Ουδέτερη από πολιτικής απόψεως, αυτή ενώνει στους κόλπους της ανθρώπους με εντελώς διαφορετικές πολιτικές πεποιθήσεις. Και τούτο διότι οι πνευματικές αξίες και τα ηθικά ιδεώδη, τους οποίους διαφυλάτται και κηρύττει η Εκκλησία, είναι υπεράνω των πολιτικών

προτιμήσεων και των κοινωνικών ή περιουσιακών διαφορών μεταξύ των ανθρώπων.

– Το έτος 2000 ο κ. Β. Πούτιν για πρώτη φορά αναδείχθηκε Πρόεδρος της Ρωσίας. Τα επόμενα χρόνια η Ρωσική Ομοσπονδία εξελίχθηκε σε μια χώρα σταθερή, τόσο από πολιτικής, όσο και από οικονομικής απόψεως. Επικροτεί η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας τη συνέχιση της γραμμής, η οποία επιδιώκει μια τέτοια σταθερότητα; Ποιές είναι οι προσδοκίες της Ρωσικής Εκκλησίας απο τη κοσμική εξουσία της Ρωσίας;

– Κατά την άποψή μου η σταθερότητα δεν ισοδυναμεί με την στασιμότητα, όταν παύει η κάθε κοινωνική και νομική εξέλιξη του κράτους, αποδυναμώνει η σκέψη και η δημιουργία. Η σταθερότητα είναι μία προγραμματισμένη ανάπτυξη της χώρας, όταν η Πολιτεία αντιμετωπίζει επιτυχώς τα τρέχοντα εσωτερικά και εξωτερικά προβλήματα, επιδιώκει να εξασφαλίσει μια αξιοπρεπή ζωή στους πολίτες της, ενώ οι άνθρωποι έχουν τη δυνατότητα άνετης υπάρξεως και προσωπικής καθολικής αναπτύξεως.

Η Εκκλησία μας, όσο και η κάθε υγιής κοινωνική δύναμη πάντα επικροτούσε και υποστήριζε τη γραμμή της ηγεσίας της χώρας, η οποία απέβλεπε στη δημιουργία ενός ισχυρού κράτους, μιας σταθερής και δίκαιης κοινωνίας, όπου εκτιμάται η ανθρώπινη ζωή, δημιουργούνται όλες οι προϋποθέσεις για της δημιουργική και διανοητική ανάπτυξη του ανθρώπου, όπου στηρίζονται οι οικογένειες και μάλιστα οι πολύτεκνες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι συνταξιούχοι και οι λοιπές εύτρωτες κατηγορίες τυο πληθυσμού.

Σήμερα υπάρχει μεγάλη ζήτηση από τους ανθρώπους για να εμπλακούν οι αρχές της χώρας στην αντιμετώπιση των πλέον διαφορετικών ζητημάτων του κοιωνικού βίου, αρχίζοντας από τη στρατιγική και τους τρόπους κοινωνικής οικοδομήσεως και κταλήγοντας σε θέματα καθημερινότητας. Από την ικανότητα των αρχών να ανταποκριθούν στις ανάγκες αυτές εξαρτάται όχι τόσο η δημοτικότητα ή μη των ηγετικών στελεχών της χώρας ήμεμονωμένων πολιτικών, όσο η σταθερότητα της Ρωσικής κοινωνίας

Μια πηγή: https://mospat.ru/gr/news/47615/